

UZUNCHOQ MIYA

1-Respublika Abu Ali Ibn Sino nomidagi Jamoat salomtligi texnikumi 2-

Umumkasbiy modular kafedrasi o'qituvchisi

Nigmatova Dilbar Kulmuxamedovna

Annotatsiya: Uzunchoq miya (medulla oblongata) markaziy nerv tizimining muhim qismlaridan biri bo'lib, bosh miya ustunining eng pastki bo'limini tashkil etadi. U yuqorida ko'prik bilan, pastda esa orqa miya bilan tutashadi. Shu sababli uzunchoq miya bosh miya va orqa miya o'rtasida axborot almashinuvini ta'minlovchi muhim anatomik tuzilma hisoblanadi.

Uzunchoq miyada inson hayoti uchun zarur bo'lgan nafas olish, yurak-qon tomir faoliyati va turli himoya reflekslarini boshqarishda qatnashuvchi nerv markazlari joylashgan.

Kalit so'zlar: uzunchoq miya, medulla oblongata, bosh miya ustuni, markaziy nerv tizimi, nerv yadrolari, nafas olish, yurak-qon tomir tizimi, reflekslar, yutish, o'tkazuvchi yo'llar, bosh miya nervlari, piramidalar, nerv impulslari, vegetativ boshqaruv.

Аннотация: Продолговатый мозг — одна из важных частей центральной нервной системы, образующая нижнюю часть ствола головного мозга. Он соединен с мостом сверху и со спинным мозгом снизу. Таким образом, продолговатый мозг является важной анатомической структурой, обеспечивающей обмен информацией между головным и спинным мозгом.

В продолговатом мозге расположены нервные центры, участвующие в контроле дыхания, сердечно-сосудистой деятельности и различных защитных рефлексах, необходимых для жизни человека.

Ключевые слова: продолговатый мозг, ствол головного мозга, центральная нервная система, нервные ядра, дыхание, сердечно-сосудистая

система, рефлексы, глотание, проводящие пути, черепные нервы, пирамиды, нервные импульсы, вегетативный контроль.

Abstract: *The medulla oblongata is a vital part of the central nervous system and constitutes the lowest section of the brainstem. It connects to the pons superiorly and the spinal cord inferiorly; consequently, it serves as a crucial anatomical structure facilitating the exchange of information between the brain and the spinal cord.*

The medulla oblongata houses nerve centers that regulate functions essential to human life, such as respiration, cardiovascular activity, and various protective reflexes.

Key words: *medulla oblongata, brainstem, central nervous system, nerve nuclei, respiration, cardiovascular system, reflexes, swallowing, conduction pathways, cranial nerves, pyramids, nerve impulses, autonomic control.*

Uzunchoq miya bosh miya ustunining pastki qismida joylashadi. U yuqori tomondan ko‘prik bilan, pastki tomondan esa orqa miya bilan davom etadi. Uning chegarasi anatomik jihatdan katta ensa teshigi sohasi bilan bog‘liq.

Uzunchoq miyaning oldingi yuzasida o‘rta yoriq va piramidalar deb ataluvchi bo‘rtmalar mavjud. Piramidalar orqali bosh miya po‘stlog‘idan orqa miyaga yo‘naluvchi muhim harakatlantiruvchi nerv tolalari o‘tadi. Uzunchoq miyaning orqa qismi esa to‘rtinchi qorinchaga aloqador bo‘lib, unda turli nerv yadrolari va o‘tkazuvchi yo‘llar joylashgan. Uzunchoq miya tarkibida oq va kulrang modda mavjud. Oq modda orqali nerv impulslari bosh miya, miyacha va orqa miya o‘rtasida uzatiladi. Kulrang moddada esa nerv hujayralari to‘plamidan tashkil topgan turli yadrolar joylashadi.

Uzunchoq miya markaziy nerv tizimining hayot uchun nihoyatda muhim bo‘lgan qismidir. U bosh miya va orqa miya o‘rtasidagi nerv impulslarining o‘tishini ta‘minlash bilan birga, nafas olish, yurak-qon tomir faoliyati, yutish va boshqa himoya reflekslarini boshqarishda ishtirok etadi.

Uning tarkibidagi nerv yadrolari va o'tkazuvchi yo'llarning murakkab faoliyati tufayli organizm tashqi va ichki muhitdagi o'zgarishlarga tezda javob bera oladi.

FOYDALINGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Ibrohimovich A. H. MODERN FACTORS FOR RAISING STUDENT-YOUTH INNOVATIVE THINKING IN THE HIGHER EDUCATION //American Journal of Pedagogical and Educational Research. – 2023. – T. 15. – C. 202-206.
2. A.G'.Ahmedov,G.X. Ziyamutdinova "ANATOMIYA,FIZIOLOGIYA VA PATOLOGIYA" Toshkent uchinchi nashr
3. A.Sh.Xurramov "ODAM ANATOMIYASI VA FIZIOLOGIYASI" Termiz-2021
4. Sagatov.T.A, Mirsharapov.U.M,Shamirzaev.N.H,Axmedov.J.M "ODAM ANATOMIYASI FANIDAN O'QUV USLUBIY MAJMUA" Toshkent-2017